

Wyrok z dnia 6 kwietnia 2000 r.

III RN 152/99

Przesłanki upoważniające do załatwienia sprawy w ramach jednego postępowania administracyjnego, w drodze jednej decyzji (art. 62 KPA) są spełnione, gdy w celu ustalenia wartości celnej samochodu oraz odpowiadającej jej wysokości należności celnej, organy celne obowiązane są zastosować wobec dwóch importerów regułę 2(a) Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej, stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1995 r. w sprawie ceł na towary przywożone z zagranicy (Dz.U. Nr 151, poz. 737).

Przewodniczący: SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Andrzej Kijowski, Andrzej Wasilewski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, z udziałem Prokuratora Prokuratury Krajowej Waldemara Grudzieckiego, po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2000 r. sprawy ze skargi Stanisława Z. i Michała Z. na decyzję Prezesa Głównego Urzędu Ceł w W. z dnia 28 listopada 1997 r. [...] w przedmiocie wymiaru cła, na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Poznaniu z dnia 4 grudnia 1998 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok w punktach II i III i oddalił skargę w tym zakresie.

U z a s a d n i e

Decyzją Prezesa Głównego Urzędu Ceł z dnia 28 listopada 1997 r. [...] utrzymana została w mocy skierowana do Michała Z. i Stanisława Z., a wydana w wyniku wznowienia postępowania administracyjnego, decyzja Dyrektora Urzędu Celnego w R. z dnia 8 października 1997 r., którą uchylone zostały dwie uprzednio wydane decyzje, zawarte w dowodach odprawy celnej przywózowej, a mianowicie decyzja z dnia 13 listopada 1996 r. [...] oraz decyzja z dnia 15 listopada 1996 r. [...], natomiast

dopuszczono do obrotu na polskim obszarze celnym sprowadzony przez obu adresatów z zagranicy towar w postaci pojazdu samochodowego w stanie rozmontowanym i wymierzono od niego stosowne należności celne. W wyniku rozpoznania skargi obu adresatów na powyższą decyzję, Naczelny Sąd Administracyjny-Ośrodek Zamiejscowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 4 grudnia 1998 r. [...] odrzucił skargę na postanowienie w przedmiocie wznowienia powyższego postępowania i równocześnie stwierdził nieważność zaskarżonej decyzji Prezesa Głównego Urzędu Cel z dnia 28 listopada 1997 r. oraz poprzedzającej ją decyzji Dyrektora Urzędu Celnego w R. z dnia 8 października 1997 r. W uzasadnieniu tego wyroku Naczelny Sąd Administracyjny podniósł, że stwierdzenie nieważności obu decyzji nastąpiło z tej przyczyny, że - w opinii Sądu - brak było podstaw dla przyjęcia solidarnej odpowiedzialności obu skarżących za należności celne z tytułu sprowadzenia przez nich części samochodowych, które w wyniku wznowienia postępowania, zgodnie z regułą 2 (a) Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1995 r. w sprawie cel na towary przywożone z zagranicy (Dz.U. Nr 151, poz. 737 – powoływanego nadal jako: Ogólne Reguły Interpretacji Nomenklatury Scalonej), potraktowane zostały łącznie jako wyrób gotowy – samochód osobowy marki „Ford Scorpio” w stanie rozmontowanym. Sąd stanął bowiem na stanowisku, że ze względu na zindywidualizowany charakter obrotu towarowego z zagranicą, na podstawie art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. - Prawo celne (jednolity tekst: Dz.U. z 1994 r. Nr 71, poz. 312 ze zm.) nie można uznać, że obaj skarżący sprowadzili we własnym imieniu i na własny rachunek samochód osobowy marki „Ford Scorpio”, skoro każdy z nich indywidualnie zgłosił do odprawy celnej jedynie części samochodowe. Przeczą temu także, w opinii Sądu, ujawnione w rozpoznawanej sprawie okoliczności, w tym zwłaszcza fakt zarejestrowania zmontowanego samochodu na jednego ze skarżących - Michała Z. oraz zawarta pomiędzy oboma skarżącymi umowa cywilnoprawna kupna-sprzedaży z dnia 28 stycznia 1997 r.. Dlatego, jak wywiedziono w uzasadnieniu tego wyroku: „skierowanie przedmiotowych decyzji i łączne obciążenie skarżących należnościami celnymi za samochód złożony z zaimportowanych przez nich części nie jest uzasadnione, stanowi bowiem ‘przypisanie’ dwóch importerów do jednego ‘składaka’, sprowadzonego z zagranicy”.

Minister Sprawiedliwości pismem z dnia 8 września 1999 r. [...] wniósł rewizję nadzwyczajną od powyższego wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka

Zamiejscowego w Poznaniu z dnia 4 grudnia 1998 r. [...], zarzucając rażące naruszenie art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym w związku z art. 62 KPA oraz w związku z art. 1 ust. 2 i art. 23 ust. 1 Prawa celnego, a w konsekwencji na podstawie art. 57 ust. 2 ustawy o NSA wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie w jakim stwierdza on nieważność zaskarżonej decyzji Prezesa Głównego Urzędu Ceł z dnia 28 listopada 1997 r. i poprzedzającej ją decyzji Dyrektora Urzędu Celnego w R. z dnia 8 października 1997 r. oraz w jakim zasądza od Prezesa Głównego Urzędu Ceł na rzecz skarżących koszty postępowania sądowego i koszty zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej podniesiono w szczególności, że w toku postępowania w niniejszej sprawie nie był kwestionowany sam fakt, że obaj skarżący sprowadzili z zagranicy części samochodowe, które stanowiły w istocie rozmontowany samochód osobowy marki „Ford Scorpio”. Jest też poza sporem, że w chwili odprawy celnej obaj skarżący bezpośrednio władali zgłoszonymi do odprawy częściami (art. 48 Prawa celnego), a więc obaj importerzy, każdy we własnym imieniu i na własny rachunek (art. 2 pkt 6 Prawa celnego) sprowadzili zgłoszone do odprawy celnej części, które łącznie stanowiły de facto samochód osobowy „Ford Scorpio” w stanie rozmontowanym. Ponieważ w postępowaniu przed organami celnymi stosuje się przepisy KPA, o ile przepisy prawa celnego nie stanowią inaczej (art. 1 ust. 2 Prawa celnego), w danym wypadku należało odpowiednio zastosować art. 62 KPA. W rewizji nadzwyczajnej podkreślono, że nie jest trafny pogląd Naczelnego Sądu Administracyjnego, jakoby nie do przyjęcia była teza o sprowadzeniu z zagranicy przez obu skarżących samochodu osobowego marki „Ford Scorpio”, bowiem „Podmioty gospodarcze mogą być niekiedy zainteresowane w tym, aby jakiś towar zakupić za granicą wspólnie i aby decyzja o wymiarze cła była wystawiona na oba podmioty, co może mieć znaczenie dla celów podatkowych”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Trafnie podniesiono w rewizji nadzwyczajnej, że w rozpoznawanej sprawie nie został zakwestionowany fakt, że obaj skarżący sprowadzili z zagranicy części samochodowe, które stanowiły w istocie rozmontowany lub też nie zmontowany kompletny samochód osobowy marki „Ford Scorpio”, który po dokonaniu odprawy celnej został złożony i zarejestrowany jako tzw. składak na nazwisko jednego z nich - Michała Z.

W tej sytuacji, ustalając wartość celną towaru oraz odpowiadającą jej wysokość należności celnej, organy celne obowiązane były zastosować regułę 2 (a) Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej, która ma charakter przedmiotowy i stanowi, że wyroby kompletne oraz wyroby znajdujące się w stanie nie zmontowanym lub rozmontowanym w każdym wypadku powinny być klasyfikowane według pozycji taryfy celnej, która obejmuje wyrób kompletny. Wynika stąd, że w rozpoznawanej sprawie, przy zgłoszeniu towaru do odprawy celnej, obaj importerzy nie ujawnili faktu, iż świadomie wwożą części kompletnego samochodu osobowego marki „Ford Scorpio” w stanie rozmontowanym i to w celu jego zmontowania po dokonaniu odprawy celnej, a więc w celu uniknięcia zakwalifikowania zgłaszanych do odprawy celnej części, jako części kompletnego samochodu w stanie rozmontowanym lub nie zmontowanym, czyli w celu uniknięcia obowiązku uiszczenia należności celnej obliczanej wedle wyższej stawki celnej, która obejmuje import samochodów (było to typowe działanie w celu obejścia prawa – in fraudem legis). Tym samym, spełnione zostały także przesłanki prawne określone w art. 62 KPA, upoważniające organ celny do załatwienia powyższej sprawy w ramach jednego postępowania administracyjnego, w drodze jednej decyzji skierowanej do obu stron, które - zgodnie z regułą 2 (a) Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej - uczestniczyły w sprowadzeniu samochodu osobowego marki „Ford Scorpio” w stanie rozmontowanym lub nie zmontowanym i z tego tytułu obowiązane są do uiszczenia stosownej należności celnej (in solidum).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 236 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483) oraz art. 393¹⁵ KPC w związku art. 10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189 ze zm.) orzekł jak w sentencji.

=====